

Βρυξέλλες, 16 Νοεμβρίου 2018
(OR. en)

13987/18

Διοργανικός φάκελος:
2018/0236(COD)

ESPACE 61	MI 807
RECH 476	ENER 364
COMPET 748	EMPL 515
IND 331	CSC 314
EU-GNSS 25	CSCGNSS 9
TRANS 518	CSDP/PSDC 633
AVIATION 146	CADREFIN 333
MAR 164	CODEC 1921
TELECOM 389	IA 379

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 13980/18 + COR1

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 9898/18 + ADD 1-4

Θέμα: *Προετοιμασία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
(Ανταγωνιστικότητα - Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία, Έρευνα και
Διάστημα), 29 και 30 Νοεμβρίου 2018*
Κανονισμός για τη θέσπιση του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης
(πρώτη ανάγνωση)
- Έκθεση προόδου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 6 Ιουνίου 2018, η Επιτροπή διαβίβασε την ανωτέρω πρόταση κανονισμού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

2. Ο προτεινόμενος κανονισμός εντάσσεται στη συνέχεια που δίνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής για μια διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη (ΔΣΕ). Οι γενικοί στόχοι του προτεινόμενου νέου προγράμματος είναι οι εξής:
- να παρέχει υψηλής ποιότητας, επικαιροποιημένα και, κατά περίπτωση, ασφαλή δεδομένα, πληροφορίες και υπηρεσίες, όπου είναι δυνατόν, σε παγκόσμιο επίπεδο, προκειμένου να καλύπτει υφιστάμενες και μελλοντικές ανάγκες και να ανταποκρίνεται στις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης·
 - να μεγιστοποιεί τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη, μεταξύ άλλων με την προώθηση της ευρύτερης δυνατής χρήσης των δεδομένων, των πληροφοριών και των υπηρεσιών που παρέχονται από τις συνιστώσες του προγράμματος·
 - να ενισχύει την ασφάλεια της Ένωσης και των κρατών μελών της, την ελευθερία δράσης της και τη στρατηγική της αυτονομία·
 - να προωθεί τον ρόλο της Ένωσης στη διεθνή σκηνή ως πρωτοπόρου στον διαστημικό τομέα και να ενισχύει τη συμβολή της στην αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων και στη στήριξη παγκόσμιων πρωτοβουλιών.
3. Το προτεινόμενο διαστημικό πρόγραμμα στοχεύει να διασφαλίσει τη συνέχιση και εξέλιξη του Galileo και της EGNOS (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υπέρθεσης για τη Γεωστατική Πλοήγηση) και του Copernicus, του πλέον προηγμένου συστήματος γεωσκόπησης στον κόσμο. Η πρωτοβουλία επαγρύπνησης για την κατάσταση στο διάστημα (SSA) θα στηρίζει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και ασφάλεια των διαστημικών δραστηριοτήτων εξασφαλίζοντας προστασία έναντι των διαστημικών κινδύνων. Η νέα πρωτοβουλία κυβερνητικών δορυφορικών επικοινωνιών (GOVSATCOM) θα παρέχει στους φορείς ασφαλείας των κρατών μελών και της ΕΕ εγγυημένη πρόσβαση σε ασφαλείς δορυφορικές επικοινωνίες.

4. Η Επιτροπή προτείνει:

- να απλοποιηθεί και να εξορθολογιστεί το ισχύον νομικό πλαίσιο της ΕΕ για τη διαστημική πολιτική. Για πρώτη φορά όλες οι διαστημικές δραστηριότητες περιλαμβάνονται σε μια μοναδική νομική βάση (άρθρο 189 της ΣΛΕΕ, Διάστημα). Η πρόταση συνδυάζει σε ένα μοναδικό κείμενο και εναρμονίζει τους διαφορετικούς κανόνες που περιλαμβάνονταν μέχρι τώρα σε ξεχωριστούς κανονισμούς ή αποφάσεις και προσθέτει νέα στοιχεία·
- να υπάρξει πρόβλεψη για τις εισφορές στον προϋπολογισμό και τους μηχανισμούς, ανάλογα με το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027. Το πρόγραμμα θα διαθέτει συνολικό προϋπολογισμό 16 δισ. EUR σε τρέχουσες τιμές για το διάστημα 2021-2027 που, ενδεικτικά, θα κατανέμεται ως εξής: για το Galileo και την EGNOS: 9,7 δισ. EUR· για το Copernicus: 5,8 δισ. EUR· για τις πρωτοβουλίες SSA και Gonsatcom: 0,5 δισ. EUR·
- να θεσπιστεί ένα ενοποιημένο και απλοποιημένο σύστημα διακυβέρνησης. Η Επιτροπή θα διατηρήσει την ευθύνη για τη διαχείριση του συνολικού προγράμματος. Η Επιτροπή προτείνει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός του Παγκόσμιου Δορυφορικού Συστήματος Πλοήγησης (Οργανισμός του GNSS) να μετονομασθεί σε «Οργανισμός της ΕΕ για το διαστημικό πρόγραμμα», να παρέχει ολοένα και αυξανόμενη στήριξη στην εκμετάλλευση και διείσδυση στην αγορά των διαστημικών δραστηριοτήτων της ΕΕ και να έχει ολοένα και μεγαλύτερη συμβολή στη διασφάλιση της διαπίστευσης ασφαλείας όλων των συνιστωσών του προγράμματος. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος (ΕΟΔ), δεδομένης της ασύγκριτης εμπειρογνομοσύνης του, θα εξακολουθήσει να αποτελεί κομβικό εταίρο για την τεχνική και επιχειρησιακή υλοποίηση του διαστημικού προγράμματος της ΕΕ·
- να προσδιοριστεί και να τυποποιηθεί το πλαίσιο ασφαλείας για το πρόγραμμα, ιδίως όσον αφορά τις αρχές που πρέπει να τηρούνται, τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται.

5. Η Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ITRE) διόρισε τον κ. Massimiliano Salini (EPP, IT) ως εισηγητή και αναμένεται να ψηφίσει επί σχεδίου εκθέσεως στις 21 Νοεμβρίου 2018. Η ψηφοφορία στην ολομέλεια αναμένεται τον Δεκέμβριο του 2018.

6. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ενέκρινε και εξέδωσε τη γνώμη της στις 17 Οκτωβρίου 2018¹, ενώ η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ακόμη εκκρεμεί.

¹ Έγγραφο 13686/18.

II. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

7. Η Ομάδα «Διάστημα» εξέτασε την παρούσα πρόταση σε 20 συνεδριάσεις, κατά τη βουλγαρική και την αυστριακή Προεδρία.
8. Δεδομένου ότι ο προτεινόμενος κανονισμός εντάσσεται στη δέσμη των προτάσεων που συνδέονται με το νέο ΠΔΠ, όλες οι διατάξεις που έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις ή είναι οριζόντιου χαρακτήρα τέθηκαν κατά μέρος ενόσω εκκρεμεί περαιτέρω πρόοδος σχετικά με το ΠΔΠ. Οι διατάξεις αυτές, οι οποίες εμφανίζονται εντός αγκυλών στο κείμενο, αφορούν τον στόχο για το κλίμα (αιτιολογική σκέψη 13), την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σε περίπτωση που το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη εμφανίσει γενικευμένες ανεπάρκειες (αιτιολογική σκέψη 22), τη συμμετοχή τρίτων χωρών στο πρόγραμμα της ΕΕ (άρθρο 7 παράγραφος 2), την κυριότητα και χρήση των περιουσιακών στοιχείων - συμβάσεις ή άλλες ρυθμίσεις με τρίτα μέρη (άρθρο 9 παράγραφοι 3 και 4) και το χρηματοδοτικό κονδύλι για την υλοποίηση του προγράμματος (άρθρο 11 παράγραφος 1).
9. Η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση εξετάστηκε λεπτομερώς στις 13 και στις 26 Ιουνίου 2018, με ιδιαίτερη έμφαση σε πτυχές επί των οποίων οι αντιπροσωπίες είχαν ζητήσει περισσότερες διευκρινίσεις. Βάσει των απαντήσεων στον κατάλογο ελέγχου, εντοπίστηκαν, επίσης, συγκεκριμένα ζητήματα για τα οποία απαιτήθηκε ιδιαίτερη προσοχή και διεξοδική συζήτηση.
10. Οι αντιπροσωπίες εξέφρασαν ικανοποίηση για την πρόταση της Επιτροπής που αξιοποιεί τη Διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη του 2016 και παρείχαν ευρεία στήριξη στην απλοποίηση και στον εξορθολογισμό των προτεινόμενων κανόνων και χρηματοδοτικού κονδυλίου. Τα κράτη μέλη θεωρούν ύψιστης σημασίας τη συνέχιση των εμβληματικών προγραμμάτων για το διάστημα (Copernicus, Galileo και EGNOS)· παράλληλα εξέφρασαν ικανοποίηση για τα στοιχεία που σχετίζονται με την ανταγωνιστικότητα «παλαιών» και «νέων» παραγόντων του διαστήματος, ιδιαίτερα για ΜΜΕ και νεοφυείς επιχειρήσεις, καθώς και για όσους θεωρούν το διάστημα βασικό παράγοντα της ψηφιακής οικονομίας, για συνέργειες με άλλα προγράμματα της Ένωσης, για μέτρα αντιμετώπισης των διακρίσεων και οικοδόμησης ικανοτήτων.

III. ΚΥΡΙΑ ΕΚΚΡΕΜΗ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΥΡΙΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

11. Η Ομάδα «Διάστημα» ολοκλήρωσε την εξέταση του κειμένου, πλην των διατάξεων που σχετίζονται με την ασφάλεια, εν αναμονή της γνώμης της Επιτροπής Ασφαλείας του Συμβουλίου (ΕΑΣ) για το σημείο αυτό, που ζητήθηκε από την Ομάδα «Διάστημα» τον Ιούλιο του 2018.
12. Η τελευταία συμβιβαστική πρόταση της Προεδρίας παρατίθεται στην προσθήκη του παρόντος εγγράφου (έγγρ. 13987/18 ADD 1). Η συζήτηση στράφηκε γύρω από τα ακόλουθα θέματα:
- α) Διακυβέρνηση (άρθρα 27-32): το κείμενο βελτιώθηκε ώστε να αποσαφηνίζεται περαιτέρω η διάκριση των ρόλων μεταξύ όλων των παραγόντων (Επιτροπή, κράτη μέλη, Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα και Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος (ΕΟΔ)). Απαιτείται περαιτέρω προσπάθεια για να οριοθετηθεί καλύτερα το εύρος των δραστηριοτήτων που θα αναλάβει ο Οργανισμός της Ένωσης.
- Σε σχέση με τη διακυβέρνηση, το άρθρο 107 «Διαδικασία επιτροπής» τροποποιήθηκε για να περιλάβει διαφορετικές συνθέσεις για την επιτροπή του προγράμματος: μια οριζόντια σύνθεση που καλύπτει όλες τις συνιστώσες και μια σύνθεση ανά συνιστώσα, όπου όλες έχουν ίσα δικαιώματα. Η σύνθεση «ασφάλεια» θα εξεταστεί περαιτέρω μόλις η ΕΑΣ καταθέσει τη γνώμη της.
- β) Πρόσβαση στο διάστημα (άρθρο 5): είναι απαραίτητες περαιτέρω εργασίες για να καθοριστούν οι δραστηριότητες που θα μπορούν να ενταχθούν στο πλαίσιο της πρόσβασης στο διάστημα.
- γ) Γενικές διατάξεις (άρθρα 1-10): οι ορισμοί ευθυγραμμίστηκαν με τις αλλαγές που εισήχθησαν στα διάφορα μέρη του κειμένου και εισήχθησαν μερικοί νέοι ορισμοί. Οι διατάξεις που σχετίζονται με τις συνιστώσες και τους στόχους του προγράμματος αποσαφηνίστηκαν περαιτέρω.
- δ) Δημοσιονομικές συνεισφορές και μηχανισμοί (άρθρα 11-13): προστέθηκε ανώτατο όριο για την αναδιανομή πόρων μεταξύ κατηγοριών δαπανών.

- ε) Δημοσιονομικές διατάξεις (άρθρα 14-26): προστέθηκε ένα πάνελ ανάθεσης συμβάσεων για την παρακολούθηση της διαδικασίας συμβάσεων και αποσαφηνίστηκαν περαιτέρω ορισμένες διατάξεις. Ωστόσο, απαιτείται περαιτέρω προσπάθεια γι' αυτό το ζήτημα, ειδικότερα επί του άρθρου 25 «Προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας».
- στ) Συνιστώσες του προγράμματος (Galileo και EGNOS, Copernicus, πρωτοβουλία επαγρύπνησης για την κατάσταση στο διάστημα - SSA και Govsatcom) (άρθρα 43-69): οι διατάξεις αναλύθηκαν λεπτομερέστερα και αποσαφηνίστηκαν περαιτέρω.
- ζ) Οργανισμός της Ένωσης (άρθρα 70-99): προστέθηκαν ορισμένες διευκρινίσεις για τις διατάξεις που σχετίζονται με τη λειτουργία του Οργανισμού της Ένωσης.
- η) Δείκτες (παράρτημα): αναπτύχθηκαν δύο ομάδες δεικτών, μία για την ετήσια υποβολή εκθέσεων και μία για τις πολυετείς αξιολογήσεις αναφορικά με την υλοποίηση του προγράμματος.

13. Παρά τις σημαντικές προσπάθειες που κατεβλήθησαν και την ουσιαστική πρόοδο που σημειώθηκε, η Προεδρία γνωρίζει ότι απαιτείται συνέχιση των εργασιών. Πρόθεση της Προεδρίας είναι να υποβάλει σύντομα μια αναθεωρημένη συμβιβαστική πρόταση στην Ομάδα «Διάστημα» ώστε να επιτευχθεί συνολική συμφωνία επί του κειμένου και να ζητήσει από την ΕΜΑ εντολή διαπραγμάτευσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το συντομότερο δυνατόν.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

14. Η Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων και το Συμβούλιο καλούνται να λάβουν υπό σημείωση την ως άνω έκθεση επί της προόδου που σημειώθηκε κατά την εξέταση της πρότασης κανονισμού για τη θέσπιση του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης.